



**Česká republika**

**Česká školní inspekce**

**Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Mateřská škola Rokytnice v Orlických horách,  
okres Rychnov nad Kněžnou**

**Horská 172, 517 61 Rokytnice v Orlických horách**

**Identifikátor školy: 600 096 971**

**Termín konání orientační inspekce: 19. – 20. listopad 2002**

<b>Čj.:</b>	096 275/02-1004
<b>Signatura:</b>	oi6aw105

## **CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY**

Mateřská škola Rokytnice v Orlických horách, okres Rychnov nad Kněžnou sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Byla zřízena jako organizační složka obce bez právní subjektivity. Zřizovatelem je Město Rokytnice v Orlických horách, Horská 3, 517 61 Rokytnice v Orlických horách. Ve třech třídách bylo k termínu 19. listopad 2002 zapsáno 72 dětí (kapacita školy nebyla překročena). Mateřskou školu navštěvují mimo děti místních i děti z obce Říčky. Provozní doba je od 6:30 do 16:30 hodin.

Výchovně-vzdělávací práce probíhá ve školním roce 2002/2003 podle třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd s názvem Žijeme na horách. Při zpracování programů učitelky vycházely z dokumentu Rámcový program pro předškolní vzdělávání (vydáno a doporučeno MŠMT ČR pod čj. 14 132/01 ze dne 19. 3. 2001).

## **PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI**

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce dvou tříd mateřské školy

## **HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY**

V mateřské škole pracuje šest učitelek mateřské školy s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí pro předškolní pedagogiku. Všechny jsou zaměstnány na stoprocentní pracovní úvazky. Časový prostor souběžného působení učitelek v dopoledním programu je využíván pro zajištění organizace nadstandardních aktivit (kroužek sportovní, kroužek Šikulka se zaměřením na výtvarné a pracovní činnosti) a pro individuální logopedickou péči s dětmi, u kterých je diagnostikována vada ve výslovnosti.

Ředitelka školy má vytvořen systém pro vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je plánována, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na I. pololetí školního roku 2002/2003 tvoří přílohu Pracovního plánu pro školní rok 2002/2003. Při výběru odborných seminářů byla upřednostněna témata k problematice uplatňování tvořivosti ve výchově a vzdělávání dětí, tvorba školního a třídních vzdělávacích programů a přechod mateřské školy do právní subjektivity. Učitelky se soustavně vzdělávají, navštěvují odborné semináře, studují odbornou literaturu. V rámci pedagogických rad probíhají tzv. pracovní dílny zaměřené na konkretizaci třídních programů a vytvoření vlastního školního programu mateřské školy. Kontrolu provozu provádí ředitelka průběžně, jednotlivá zjištění řeší formou osobních jednání, písemné záznamy nevede. Kontrolní a hospitační činnost ve vztahu k výchovně-vzdělávacímu procesu vychází z Pracovního plánu pro školní rok 2002/2003, ve kterém jsou naplánovány oblasti kontroly. Jednotlivé cíle ředitelka ještě blíže upřesňuje prostřednictvím měsíčních plánů. O hospitační činnosti vede písemné záznamy, ale jejich četnost je nízká. Za školní rok 2001/2002 byly předloženy tři záznamy, za školní rok 2002/2003 žádný.

K vyhodnocování úrovně práce zaměstnanců školy ředitelka využívá kritérií pro stanovení výše nenárokových složek platu. Pedagogické a provozní pracovnice nebyly s nimi předem seznámeny, ale ředitelka z nich vychází při zdůvodňování výše jednotlivých částek.

Organizační struktura je přehledně podchycena v jednotlivých dokumentech zpracovaných na podmínky provozu a výchovně-vzdělávací práce ve třech třídách (školní řád, pracovní doba a rozpis služeb učitelek, uspořádání dne jednotlivých tříd, doporučené uspořádání týdne zohledňující prostřídání tělocvičny všemi třídami, pracovní náplně učitelek a jejich odpovědnost za určené úkoly, pracovní povinnosti nepedagogických pracovnic).

Vnitřní informační systém tvoří každodenní kontakty, osobní jednání ředitelky se zaměstnanci školy při operativním řešení vzniklých problémů a úkolů, pedagogické rady, které jsou realizovány na základě předem plánovaného programu a poskytují zaměstnancům bohatý zdroj informací. Písemná sdělení jsou zaměstnancům přístupná v ředitelně školy.

Mateřská škola má ve svém programu zahrnut i vnější informační systém ve vztahu k rodičům, zřizovateli a širší veřejnosti. Rodiče jsou pravidelně informováni o jednotlivých dětech, jejich projevech a výsledcích prostřednictvím denního setkávání s učitelkami. Výtvarné práce a náplně výchovně-vzdělávacích činností mají rodiče k dispozici na nástěnkách. Jsou organizovány třídní schůzky a vystoupení dětí pro rodiče. Učitelky vydávají dvakrát ročně materiál Informační list mateřské školy, který je distribuován do každé rodiny a poskytuje zásadní informace o programu předškolní výchovy a akcích školy. Školní řád obsahuje pravidla provozu a povinnosti rodičů, nezahrnuje jejich práva.

Škola aktivně spolupracuje s Městským úřadem v Rokytnici v Orlických horách, Základní školou v Rokytnici v Orlických horách, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, Speciálně-pedagogickým centrem v Ústí nad Orlicí a klinickým logopedem.

***Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.***

## **HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY**

Hodnocení materiálně-technických podmínek je posuzováno z hlediska celé školy. Mateřská škola je umístěna v jednopatrové budově staršího typu. Její současný stav vykazuje vysokou vlhkost zdiva způsobenou zimní kalamitou. Ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem stav sleduje, přijímá opatření a postupně vzniklé škody odstraňuje. V poslední letech byla rozšířena kapacita sociálního zařízení dětí dle dané hygienické vyhlášky. Došlo k propojení tříd s původně stabilními ložnicemi, čímž se zlepšily prostorové podmínky jednotlivých tříd. Jejich využití pro činnosti dětí (kromě odpoledního odpočinku) nebylo však v době inspekce zaznamenáno. Ke zvýšení vnitřní teploty chodby v prvním poschodí byl zasklen vstup na schodiště v přízemí.

V prvním poschodí jsou umístěny dvě třídy, společné sociální zařízení pro obě třídy, tělocvična a ředitelna. V přízemí je jedna třída se sociálním zařízením, šatny dětí, kuchyň s jídelnou, ve které se stravují všechny třídy. I přes některé výrazné technické problémy budovy je pozitivně hodnocena estetika vnitřních prostorů školy. Učitelky vlastní iniciativou a s využitím dětských prací zdobí velmi vkusně chodby, šatny, třídy a školní jídelnu.

Jednotlivé místnosti mateřské školy jsou vybaveny nábytkem staršího typu, velikosti dětských stolků a židliček ve třídách neodpovídají antropometrickým požadavkům. Děti mají vytvořena některá zákoutí pro námětové hry, ale celková úroveň vybavenosti školy současným trendům předškolní výchovy odpovídá jen částečně. Vybavení hračkami umožňuje realizaci různorodých

činností. K doplňování a modernizaci učebních pomůcek, učitelké a dětské literatury dochází postupně, některé pomůcky vykazují již značnou opotřebenost, přidělené finanční částky omezují vlastní realizaci modernizace předškolního zařízení. Děti se orientují v uložení jednotlivých hraček, mají přehled o výtvarném materiálu, ale nemají k dispozici stabilní pracovní místa pro výtvarné činnosti a nabídku rozmanitého materiálu podporující tvořivost dětí. Na velmi dobré úrovni je vybavena tělocvična, audiovizuální technika odpovídá potřebě školy. Dle subjektivního posouzení typ osvětlení v tělocvičně není z bezpečnostních důvodů vhodný. Ředitelka má k dispozici pro administrativní účely PC a tiskárnu.

Mateřská škola má školní zahradu, ale její současný stav výrazně omezuje vlastní využitelnost. Ve špatném technickém stavu je zahradní vybavení a sklad hraček, který již nedovoluje přístup dětem. Zvýšené riziko úrazovosti dětí a dalších přicházejících osob do mateřské školy vykazovala i přístupová cesta do mateřské školy.

Ředitelka školy věnuje zvýšenou pozornost materiálně-technickému zázemí mateřské školy. Má velký zájem na vytvoření kvalitních podmínek pro předškolní vzdělávání dětí. Prostřednictvím dokumentu Pracovní plán pro školní rok 2002/2003 plánuje opravy, materiální a technické vybavení, konkrétní požadavky předkládá zřizovateli. Jejich realizaci analyzuje prostřednictvím závěrečného hodnocení zpracovaného v závěru školního roku.

***Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy mají průměrnou úroveň, nevyhovující je stav školní zahrady.***

## **HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY**

### **Realizace výchovně-vzdělávacího programu**

***Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.***

V kontrolované povinné dokumentaci byly zjištěny nedostatky formálního charakteru, s ředitelkou byly projednány a upřesněny. Průběh výchovně-vzdělávacích činností je dokladován každodenně zápisy v dokumentu tříd Přehled výchovné práce. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech.

***Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací práce mateřské školy.***

Mateřská škola nemá zpracován samostatně systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů a stanovena pravidla pro vnitřní evaluaci. Učitelky však průběžně dosažené výsledky analyzují, hodnotí a některé z nich písemnou formou zachycují. Jedná se o pedagogickou diagnostiku, která je orientována především na oblast vědomostního poznání a dovedností dětí. Prostřednictvím každodenního pozorování a konzultacemi učitelky sledují a hodnotí vývoj dětí, jejich pokrok nebo hledají příčinu neúspěchu. Pravidelně je hodnocena oblast logopedické péče ve spolupráci s odbornou pracovnící, která konkrétní problémy řeší v případě potřeby i s rodiči. Ředitelka zpracovává závěrečné hodnocení, částečně analyzuje následující oblasti: organizační zajištění školního roku, výchovně-vzdělávací práce, spolupráce s rodiči a institucemi, kontrolní a hospitační činnost, materiálně-technické vybavení.

***Způsob kontroly plnění výchovně-vzdělávacích cílů je účinný částečně.***

## **Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce**

Hospitační činnost proběhla ve druhé a třetí třídě. Byly sledovány spontánní, řízené a sebeobslužné činnosti v dopoledním programu. Spontánní a řízené činnosti vzájemně prolínaly nebo na sebe plynule navazovaly. Dominantní pozornost v připravenosti učitelek na konkrétní den byla věnována řízeným činnostem, které byly orientovány na výtvarné a pracovní činnosti. Probíhaly individuálně nebo v malých skupinkách současně se spontánní hrou druhých dětí. Pro volbu aktivit v rámci spontánních činností byly děti motivovány především vlastním prostředím tříd (hračky, pomůcky, zákoutí pro námětové hry). Učitelky respektovaly rozhodnutí dětí, které si nejčastěji volily hry se stavebnicemi, kreslení, skládání obrázků, hru na domácnost a lékaře. Učitelky sledovaly aktivity dětí, nebránily jejich seberealizaci, adekvátním způsobem s nimi navazovaly kontakt, poskytovaly jim radu. K širšímu rozehrání herních situací nebyly poskytnuty výraznější podněty ze strany pedagogického vedení. Klidné prostředí, pozitivně laděná atmosféra obou tříd dokazovaly vyrovnané vztahy mezi dětmi a učitelkami, partnerskou spoluprací mezi dětmi.

Motivace dětí k řízeným činnostem vycházela z tematického celku daného týdne. Vlastní nabídková činnost (pomůcky, výtvarný materiál, poutavý verbální projev učitelek) nenásilnou a přirozenou formou motivovala děti k aktivnímu zapojení. Učitelky vycházely z individuálních zvláštností a z úrovně dovedností jednotlivých dětí. Navazovaly na již získané poznatky, vědomosti, zkušenosti a přímé prožitky dětí. Děti byly průběžně hodnocené, prožívaly radost z úspěchu.

Vzdělávací program je plánován prostřednictvím třídních programů, které jsou zpracovány pro jednotlivé třídy. Učitelky plánují tematické celky, ve kterých upřesňují konkrétní náplň jednotlivých oblastí (poznání, praktické činnosti, řeč, estetika, pohyb), individuální péči s dětmi, zaměření pobytu venku, námětové hry, jazykové chvíle. Samostatně je vypracován plán pro nadstandardní aktivity (sportovní a pracovní kroužek) a individuální výchovně-vzdělávací plán pro dítě se zdravotním postižením.

V průběhu spontánních a řízených činností učitelky používaly metody aktivního učení (praktické činnosti, objevování, názornost, samostatná tvořivost dětí), respektovaly individuální potřeby dětí, byly preferovány skupinové a individuální formy práce. Frontálně probíhaly pohybové aktivity, jejich obsahová náplň uspokojovala potřeby dětí a vedla je ke spontánním projevům.

Mateřská škola v každodenním pobytu dětí respektuje zásady psychohygieny. Děti mají zajištěn příjem tekutin po celý den, v rovnováze jsou spontánní a řízené činnosti, učitelky zařazují pravidelně pohybové aktivity. Odpolední odpočinek probíhá organizovaně se všemi dětmi v určeném čase, který je dle individuálních potřeb dětí však krácen až ve druhém pololetí školního roku.

Učitelky věnují dětem náležitou pozornost k získávání a upevňování návyků hygienických, společenských a kulturních. Děti však mají omezené možnosti pro uplatnění větší samostatnosti v průběhu stolování a při přechodech mezi jednotlivými místnostmi (třída, sociální zařízení).

Celková atmosféra v obou navštívených třídách vykazovala bohaté komunikační prostředí, ve kterém učitelky sledují řečové dovednosti dětí. Individuálním přístupem pomáhají dětem s odstraňováním zjištěných vad. V menší míře bylo zaznamenáno autonomní chování dětí, částečná výrazovost v uplatnění tvořivosti a představivosti dětí. Velmi pozitivně byla hodnocena úroveň poznatků dětí k zařazeným tématům.

***Děti byly k jednotlivým aktivitám motivovány, podnětnější motivace byla zřejmá při řízených činnostech. Učitelky hledají nové formy plánování, preferují individuální***

*a skupinové formy práce. V důsledku prostorového uspořádání budovy je částečně potlačována samostatnost, rozhodnost a sebeovládání dětí. Na velmi dobré úrovni je hodnocena interakce a vzájemná komunikace mezi dětmi, ale i mezi dětmi a učitelkami. Mateřská škola poskytuje na příkladné úrovni rozvoj jazykových a řečových dovedností dětí. Celkově je ve sledovaných třídách výchovně-vzdělávací činnost hodnocena velmi dobře.*

## **DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ**

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou.

Výchovně-vzdělávací program je v průběhu školního roku bohatý na různorodé akce, které mateřská škola zajišťuje (divadelní představení, koncerty, Mikulášská nadílka, karneval, výlety, prožívání lidových tradic aj.).

Učitelky připravují s dětmi programy na akce Vítání občánků, organizují Den otevřených dveří v době zápisu dětí do mateřské školy, umožňují dětem, které se teprve na vstup do mateřské školy připravují navštěvovat divadelní představení. Prostřednictvím místního zpravodaje Horský kurýr mateřská škola poskytuje konkrétní informace za dané období širší veřejnosti.

## **VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ**

1. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitelku před inspekcí, přehled o počtu dětí
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č. j. SM 4028-26/02 ze dne 16. 4. 2002
3. Zřizovací listina ze dne 10. 12. 2001
4. Výkaz o mateřské škole ke dni 30. 9. 2002
5. Výjimka z počtu dětí ve třídě ze dne 13. 8. 2002
6. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd pro školní rok 2002/2003
7. Minimální preventivní program na školní roky 2002/2004
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na 1. pololetí školního rok 2002/2003
9. Školní řád Mateřské školy Rokytnice v Orlických horách ze dne 2. 9. 2002
10. Uspořádání dne 1., 2. a 3. třídy ve školním roce 2002/2003
11. Doporučené uspořádání týdne zohledňující prostřídání tělocvičny ve školním roce 2002/2003
12. Pracovní plán pro školní rok 2002/2003
13. Pracovní doba, rozpis služeb zaměstnanců MŠ pro školní rok 2002/2003
14. Hodnocení školního roku 2001/2002
15. Plán pedagogických porad pro školní rok 2002/2003
16. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2001/2002, 2002/2003
17. Měsíční plány práce ředitelky pro školní rok 2002/2003
18. Záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2001/2002
19. Kritéria pro stanovení výše nenárokových složek pedagogických a nepedagogických pracovníků platná pro školní rok 2002/2003

20. Informační list Mateřské školy Rokytnice v Orlických horách PODZIM-ZIMA
21. Zápisy z třídních schůzek s rodiči za školní rok 2002/2003
22. Plán oprav, materiální a technické vybavení pro školní rok 2002/2003
23. Pracovní povinnosti uklízečky a školnice ze dne 1. 9. 1999
24. Pracovní náplň učitelek ze dne 11. 1. 2002
25. Pracovní náplň ředitelky ze dne 1. 11. 2001
26. Kronika, fotodokumentace
27. Doklady o vzdělání pedagogických pracovních mateřské školy
28. Osvědčení učitelek o dalším vzdělávání ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
29. Inspekční zpráva čj.O-10-03/9697-390
30. Dokumentace tříd pro školní rok 2002/2003: přehledy docházky dětí, evidenční listy, Přehled výchovné práce, třídní program, podklady k pedagogické diagnostice, individuální výchovně-vzdělávací plán pro zdravotně postižené dítě, zmocnění rodičů k odvádění dětí z mateřské školy.

## ZÁVĚR

*Mateřská škola má zajištěny kvalitní personální podmínky. Všechny učitelky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní výchovu, soustavně si zvyšují odborný růst a uvádějí do praxe nové trendy předškolní výchovy.*

*Materiálně-technické podmínky vykazují dílčí nedostatky, které jsou sice postupně odstraňovány, ale omezují nebo negativním způsobem ovlivňují vlastní realizaci programu mateřské školy. Ředitelka se této oblasti věnuje intenzivně, přijímá opatření, ale vlastní naplněnost neprobíhá zcela optimálně.*

*Předškolní vzdělávání je realizováno na základě třídních programů, které učitelky průběžně ověřují a dle provedené analýzy je upravují. Učitelky se zajímají o metody aktivního učení a postupně je aplikují na podmínky školy. V současné době pracují na vypracování vlastního školního vzdělávacího programu mateřské školy.*

*Od poslední inspekce, která proběhla v mateřské škole ve školním roce 1996/1997, došlo ke kladnému posunu v oblasti plánování výchovně-vzdělávací práce.*

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Razítko

**Školní  
inspektorka**

**Titul, jméno a příjmení**

**Podpis**

Miloslava Beránková

M. Beránková v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 9. prosince 2002

**Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy**

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Jana Kánská

Kánská Jana v. r.

***Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.***

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
---------	------------------------	--------------------------



	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Královéhradeckého kraje Hradec Králové	2003-01-03	096 06/03-1004
Zřizovatel	2003-01-10	096 10/03-1004

**Připomínky ředitelky školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány